

Ma is állnak az európai falak

2014 november 15. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Akik kelet-európai termékek exportjával foglalkoznak, jól tudhatják, hogy a berlini fal ma sem lufi, mert naponta keményen beleütköznek mai szellemi utódaiba.

Annyiban viszont találó az idei berlini megemlékezés jelképévé tett lufi, hogy az Európa egyesítésével kapcsolatos

illúzióinkat el kellene engedni végre, de nagyon. Igen, lényegében lufi volt az Európa egyesítésének jelszavával verbuvált unió, ami mára egyesek szerint leeresztett, mások szerint kipukkadt; és szinte alig van, aki még hisz abban, hogy felemelkedik.

A berlini fal ledöntésének huszadik évfordulójára meghívtak a párizsi szenátusba pár kelet-európai értelmiségivel egyetemben, hogy egy konferencián értékeljük az évfordulót. A legtöbb meghívott a szokásos kincstári verzióval jött, hogy hát végre Kelet-Európában is beköszöntött az igazi és vélhet?leg örök szabadság kora. Leginkább a két magyar résztvev?, Tamás Gáspár Miklós és én próbáltuk árnyalni a képet abból kiindulva, hogy talán ideológiai szólamok ismételgetése helyett ideje lenne szembe nézni valós helyzetünkkel.

Azóta, különösen az ukrán válság kapcsán csak még egyértelm?bbé vált, hogy nem csökkennek a Nyugatot Kelett?l elválasztó gazdasági, kulturális és politikai különbségek, hanem drámaian n?nek. Európa ugyanolyan többsebességes, mint régen; és a visszatér? hidegháború sem csak Amerikát távolítja el Oroszországtól, hanem Kelet-Európát is távolítja Nyugat-Európától!

*

Húsz éve exportálok magyar bort, és folyamatosan azt tapasztalom: k?kemény falakba ütközünk. Az uniós csatlakozással sem jött el a Kánaán, s?t: még hagyományos keleti piacainkat is elveszítettük, illetve bels? piacainkat nagyrészt nyugati cégek szerezték meg. Olyannyira nem hozott megváltást számunkra az uniós csatlakozás, hogy még ma is könnyebb exportálni Amerikába vagy Ázsiába magyar bort, mint Nyugat-Európába; mert a tengerentúlon nyitottabb piacokat találhatunk a mi termékeinkre, mint az elvben egységes és vámmentes bels? uniós piacon.

Ne beszéljünk mellé, inkább tegyünk egy próbát! Mondjunk csak egyetlen konkrét dolgot, intézményt vagy trendet, amit a Nyugat, illetve az Európai Unió követend? példaként átvett Kelet-Európától az uniós gazdasági vagy politikai életben! Nem kell sok, csak egy konkrét példa. Nos? Miért nem jönnek sorra a példák? Talán, mert egészen más történt a gyakorlatban, mint az a nagy egyenjogúsítás és egyesítés, amit beharangoztak.

Mi szinte mindent átvettünk, és a falat csak innen keletr?l nézve bontottuk le (nagyon lelkesen és naivul), onnan nyugatról nem bontották le; ezért lényegében nem megsz?nt a fal, hanem láthatatlanná vált. Ha nem csak piaca és fogyasztói akarunk lenni a Nyugatnak, hanem valamit oda akarunk vinni, valamit el akarunk adni (és nem azzal, hogy sokkal olcsóbb; hanem azzal, hogy vegyék meg, mert ez jó) – vajon mekkora erre az esélyünk tíz év közös uniózás után? Ha azt szeretnénk, hogy bármit átvegyenek t?lünk, mint modellt, megnézhetjük magunkat. Legfeljebb a német bels? egyesítés tekinthet? viszonylag sikeresnek; viszont európai egységr?l, valóban egyenrangú partnerségr?l beszélni rossz vicc, illetve elképeszt? tájékozatlanságra vall.

*

Talán ideje lenne szembenézni a történelmi ténnyel, hogy a német egyesítésen túl a mai napig a Nyugat totális gazdasági, kulturális és politikai gy?zelmét ünneplik Kelet felett, nem pedig Nyugat- és Kelet-Európa egységét. Aki nem baromi naiv, olcsón manipulálható véglény, ilyesmit nem ünnepel. Nincs mit ünnepelni rajta. A minden téren érvényesül? nyers nyugati dominancia nem európai egység. Egyedül azzal lehetne bizonyítani az ellenkez?jét, ha konkrét példákat tudnánk mondani arra, hogy mi mindent vett át Nyugat-Európa t?lünk. Valójában inkább a piacainkat és a legjobb munkaer?t „vették át”, illetve szerezték meg. Ki akarna olyan házasságban élni, ahol szava se lehet, mintha egy csadorban kellene élnie? Pedig Nyugat- és Kelet-Európa házassága a mai napig ilyen.

Nem is Keletr?l kell tehát beszélnünk, mert ennél sajnos sokkal találóbb, ha Kelet-Európaként nevesítjük azt a képz?dményt, amely nem Európa keleti felét, hanem a Nyugatnak teljesen alárendelt, elvtelenül alávetett részt jelenti. Úgy jártunk, mint a cselédlány, aki bed?lt az úrfi ígéretének, hogy majd elveszi feleségül és egyenrangú partnereként élhet; de a valóságban csak az kellett, hogy megkapjon minket, hogy megkapja, amit akart – valódi házasságról, egyenjogúságról szó sincs. Kérdés: mit lehet ünnepelni ezen?

A határok eltörlése is pont olyan illuzórikus, mint a berlini fal szimbolikus ledöntése, mert az uniós csatlakozással valójában nem elt?ntek a vámhatárok, hanem ? míg régen csak az országhatárokon volt vámvizsgálat ? most bárhol megállíthatnak az uniós vámosok, a saját házunk el?tt is, mintha épp ott lenne a határ... Persze, tudom: jól hangzik, hogy „nincs többé határ”, csak hát nagy illúzió, a gyakorlatban semmire se megyünk vele.

Az öngyarmatosító fal-ünneplés helyett ideje lenne számon kérni Nyugat-Európán a valódi egységet és a valóban egyenjogúságra épül? partnerséget. Ha pedig ennek nincs eredménye, le kell vonni a megfelel? konzekvenciákat és kivívni végre azt a gazdasági, kulturális és politikai szabadságot, illetve autonómiát Közép-Kelet-Európa számára, amivel kapcsolatban ma, két évtizedes közös európázás után még kevésbé érhetjük be üres ígéret-lufikkal, mint 20-25 évvel ezel?tt.

Tizenöt évvel a berlini fal felépítése el?tt Churchill beszélt el?ször vasfüggönyr?l, fultoni beszédében, amit általában a hidegháború els? megfogalmazásának tartanak. A Nyugat is kezdeményez? volt a hidegháborús falazásban, a Keletet Nyugattól elválasztó ideológiai fal felépítésében. Ezért nem volt elég, hogy keletr?l lebontottuk ezt a falat. Amíg ?k nem végzik el a rájuk es? feladatot, amíg ?k nem számolják fel Kelet és Nyugat gazdasági, kulturális és politikai elválasztását, addig hiába is ünneplik ezt akárhányan, mert lényegét tekintve nem történik meg Európa újraegyesítése. A középkori Európában vagy a Monarchia idején nem kezelték úgy a keleti országokat, mint ma; és nem kellett másodrend? állampolgárnak éreznie magát senkinek a régi Európában annyira, mint a mai Unióban.

Kardos Gábor filozófus írása

http://mandiner.blog.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!
www.flagmagazin.hu]]>

Ajánló